

DATOS IDENTIFICATIVOS

Educación: Desenvolvemento motor

Materia	Educación: Desenvolvemento motor			
Código	P02G110V01202			
Titulación	Grao en Educación Infantil			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	2c
Lingua de impartición				
Departamento	Didácticas especiais			
Coordinador/a	Pazos Couto, Jose Maria			
Profesorado	Pazos Couto, Jose Maria			
Correo-e	chema3@gmail.com			
Web	http://www.portaleducacionfisica.es			
Descrición xeral	Materia de estudio da motricidade humana con especial incidencia na etapa de 0 a 6 anos. Fundamentos teóricos e recursos prácticos.			

Competencias de titulación

Código	
A1	Coñecer os obxectivos, contidos curriculares e criterios de avaliación da Educación Infantil
A2	Promover e facilitar as aprendizaxes na primeira infancia, desde unha perspectiva globalizadora e integradora das diferentes dimensións cognitiva, emocional, psicomotora e volitiva
A3	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade que atendan ás singulares necesidades educativas dos estudantes, á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos
A4	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela e abordar a resolución pacífica de conflitos. Saber observar sistematicamente contextos de aprendizaxe e convivencia e saber reflexionar sobre eles
A5	Reflexionar en grupo sobre a aceptación de normas e o respecto aos demais. Promover a autonomía e a singularidade de cada estudante como factores de educación das emocións, os sentimentos e os valores na primeira infancia
A8	Coñecer fundamentos de dietética e hixiene infantís. Coñecer fundamentos de atención prematura e as bases e desenvolvementos que permiten comprender os procesos psicolóxicos, de aprendizaxe e de construción da personalidade na primeira infancia
A10	Actuar como orientador de pais e nais en relación coa educación familiar no período 0-6 e dominar habilidades sociais no trato e relación coa familia de cada estudante e co conxunto das familias
A11	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovelos nos estudantes
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Capacidade de organización e planificación
B6	Capacidade de xestión da información
B7	Resolución de problemas
B8	Toma de decisións
B9	Traballo en equipo
B10	Traballo nun contexto internacional
B11	Habilidades nas relacións interpersoais
B12	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
B13	Razoamento crítico
B14	Compromiso ético
B15	Aprendizaxe autónoma
B16	Adaptación a novas situacións
B17	Creatividade
B18	Lideranza
B19	Coñecemento doutras culturas e costumes

Competencias de materia		
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Coñecer os fundamentos da motricidade humana con especial incidencia na etapa dos 0 a 6 anos	A2 A8 A11	B8 B9 B13 B14 B21
Coñecer os fundamentos da expresión corporal do currículo así como as teorías da adquisición e desenvolvemento das aprendizaxes.	A2 A8	B2 B10
Saber utilizar o xogo como recurso didáctico así como deseñar actividades de aprendizaxe baseadas en principios lúdicos.	A1 A2 A11	B1 B2 B7 B8 B9 B11 B13 B14 B15 B16 B17 B18 B21
Elaborar propostas didácticas que fomenten a percepción e expresión, as habilidades motrices e a creatividade.	A1 A2 A3 A5 A8 A11	B2 B7 B8 B9 B11 B12 B13 B14 B15 B16 B17 B18 B21
Coñecer e utilizar cancións para promover a educación rítmica	A2 A3	B1 B2 B9 B17
Deseñar actividades encamiñadas ao desenvolvemento das habilidades motrices e potenciar nos nenos e nenas o coñecemento e control do seu corpo e as súas posibilidades motrices e os beneficios que ten sobre a saúde.	A1 A2 A4 A8 A10 A11	B1 B2 B7 B8 B9 B11 B13 B15 B16
Promover a sensibilidade relativa á expresión e a creación.	A2 A11	B8 B9 B11 B12 B13 B14 B16 B17 B18 B21

Ser capaz de desenvolver os hábitos de autonomía persoal e o respecto as normas de convivencia do alumnado.	A2	B2
	A4	B6
	A5	B7
	A10	B8
	A11	B9
		B10
		B11
		B12
		B13
		B14
		B15
		B16
		B17
		B19
		B21

Contidos

Tema		
Tema 1: Definición da materia. Campos de Estudio	Parte 1.1. Conceptos básicos Parte 1.2. Modelos explicativos do desenvolvemento humano 1.2.1. Modelo Madurativo 1.2.2. Modelo Ambientalista 1.2.3. Modelo Interconductual Parte 1.3. Teorías xerais do desenvolvemento e da motricidade (Piaget, Wallon, Gesell) Parte 1.4. Desenvolvemento motor: teorías e modelos	
Tema 2: Desenvolvemento humano	Parte 2.1. Conceptos de desenvolvemento Parte 2.2. Fases do desenvolvemento humano (reflexos, gateos, marcha, fala)	
Tema 3: Crecemento e desenvolvemento físico	Parte 3.1. Conceptos de crecemento Parte 3.2. Etapas no crecemento humano	
Tema 4: Desenvolvemento perceptivo-motor	Parte 4.1. As tarefas motrices habituais. Parte 4.2. Os aspectos perceptivos. Parte 4.3. Percepción dun mesmo. 4.3.1. Aspectos funcionais. Carácter global e segmentario. 4.3.2. Aspectos estruturais. Carácter global e segmentario. Parte 4.4. Percepción da contorna. 4.4.1. Aspectos funcionais (utilización de espazo-tempo). 4.4.2. Aspectos estruturais (posibilidades de situación da contorna en relación a nós no espazo e no tempo. Posibilidades do estado da contorna: Fixo. Estable. Cambiante. 4.4.3. Aspectos temporais: Duración de sucesos. Precisión de sucesos. Reiteración de sucesos. 4.4.4. Aspectos espazo-temporais: Velocidade. Aceleración. Parte 4.5. Actividades e metodoloxía de aplicación.	
Tema 5: A psicomotricidade. Aspectos introductorios	Parte 5.1. Concepto de Educación psicomotriz. Parte 5.2. Obxectivos da Educación psicomotriz. Parte 5.3. Acción educativa. Parte 5.4. Orixe da Educación psicomotriz. - Wallon. (Unidade funcional, desenvolvemento, relación entre trastornos psicomotores e trastornos do comportamento) - Outros. (Psiconálise, Ajuriaguerra, Gessell, Dupre, *Guilmain.) Parte 5.5. A aproximación psiquiátrica e neuropsiquiátrica (Ajuriaguerra). Parte 5.6. A aproximación psicopedagóxica (Picq e Vayer). Parte 5.7. Aproximación científica: o método psicocinético de J. Le Boulch. Parte 5.8. A educación vivenciada de A.Lapierre e B. Aucouturier. Parte 5.9. Educación psicomotora nos países anglófonos. - O modelo perceptivo-motor de Cratty. - O método de Delacato. - O método de educación perceptivo-motórica de Kephart	

Tema 6: O esquema corporal. Os eixos corporais	Parte 6.1. Conceptos
	Parte 6.2. Etapas de elaboración do Esquema Corporal segundo os autores
	- Le Boulch
	- Vayer
	Parte 6.3. Elementos a desenvolver dentro do Esquema Corporal:
	- Percepción, coñecemento e control do propio corpo.
Tema 7: O neno e o mundo que lle rodea	- Topografía corporal e independencia segmentaria.
	- Educación das sensacións.
	- Proceso de lateralización.
	Parte 6.4. Educación da actitude.
	- Ton muscular.
	- Postura, equilibración e actitude.
Tema 8: O desenvolvemento motor e o diálogo corporal	Parte 6.5. Educación da respiración.
	- Conceptos.
	- Formas de traballo.
	Parte 6.6 Educación da relaxación.
	- Conceptos.
	- Formas de traballo.
Tema 9: A reeducación psicomotriz	Parte 7.1. Aspectos psicosociais do neno de 0 a 6 anos
	Parte 7.2. O mundo escolar dos 0 a 6 anos
	Parte 8.1. Introducción
	Parte 8.2. Habilidades, destrezas e tarefas motrices
	- Concepto:
	- A habilidade motriz- Clasificacións
Tema 10: As intervencións didácticas	- A destreza - Características
	- A tarefa motriz
	Parte 8.3. Actividades para o seu desenvolvemento
	A carreira
	A cuadrupedia
	A reptación
Tema 9: A reeducación psicomotriz	Rúbea
	O salto
	O deslizamiento
	O xiro
	O pase
	O lanzamento
Tema 9: A reeducación psicomotriz	Os transportes
	A recepción
	Parte 9.1. Concepto e finalidades
	Parte 9.2. A reeducación psicomotriz dende o reforzo educativo ou a adaptación curricular
	Parte 10.1. Aspectos introductorios ao deseño de sesións de motricidade na educación infantil
	Parte 10.2. Medios, materiais e recursos para o deseño de tarefas e sesións de motricidade infantil.

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	10	15	25
Traballos de aula	10	15	25
Debates	5	7.5	12.5
Presentacións/exposicións	14	21	35
Prácticas de laboratorio	10	15	25
Eventos docentes e/ou divulgativos	1	1.5	2.5
Probas de tipo test	2	3	5
Traballos e proxectos	5	5	10
Cartafol/dossier	4	6	10

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Sesión maxistral	Sesión maxistral dos contidos da materia pero en determinados momentos incluíndo estratexias de resolución de problemas ou descubrimento guiado.
Traballos de aula	Traballos na aula en relación a casos prácticos vinculados aos contidos dos temas
Debates	Debates en pequenos grupos sobre os contidos ou casos prácticos propostos

Presentacións/exposicións Exposicións prácticas de sesións

S

Prácticas de laboratorio Realización de prácticas de laboratorio vinculadas aos contidos da materia

Eventos docentes e/ou divulgativos Asistencia a congresos, charlas e eventos vinculados a materia

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Os debates, presentacións e sesións maxistrais estarán orientadas cara a participación do alumnado e o descubrimento guiado así como a resolución de problemas, dende unha perspectiva constructivista da aprendizaxe.
Presentacións/exposicións	Os debates, presentacións e sesións maxistrais estarán orientadas cara a participación do alumnado e o descubrimento guiado así como a resolución de problemas, dende unha perspectiva constructivista da aprendizaxe.
Debates	Os debates, presentacións e sesións maxistrais estarán orientadas cara a participación do alumnado e o descubrimento guiado así como a resolución de problemas, dende unha perspectiva constructivista da aprendizaxe.
Probas	Descrición
Cartafol/dossier	Os debates, presentacións e sesións maxistrais estarán orientadas cara a participación do alumnado e o descubrimento guiado así como a resolución de problemas, dende unha perspectiva constructivista da aprendizaxe.

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Probas de tipo test	Exame tipo test dos contidos teóricos da materia	30
Traballos e proxectos	Traballo vinculado a parte práctica da materia	50
Cartafol/dossier	Elaboración dun dossier sobre temas de interese da materia	20

Outros comentarios sobre a Avaliación

Haberá a modalidade de avaliación continua, na que a asistencia é obrigatoria.

Tamén haberá a modalidade estandar, na que o traballo e proxecto se corresponderá con unha exposición práctica, demostración de competencia motriz e presentación de traballos de campo.

Na segunda convocatoria gardaranse as calificación obtidas que tiveran polo menos unha nota de cinco (5). O alumnado deberá superar cada parte da asignatura do seguinte xeito:- Parte teórica: Examen tipo test-Parte práctica: a) si seguiu avaliación continua durante o curso deberá presentar un traballo asignado polo profesor b) si non seguiu avaliación continua deberá facer unha examen de preguntas abertas.

Bibliografía. Fontes de información

GIL, P. (2003), **Desarrollo psicomotor en Educación Infantil**, 1ª,

Roberto Barcala, www.portaleducacionfisica.es,

Duch, L. y Melich, J., **ESCENARIOS DE LA CORPOREIDAD (ANTROPOLOGIA DE LA VIDA COTIDIANA 2 /1)**, 2005,

AUCOUTURIER BARNARD, **LOS FANTASMAS DE ACCION Y LA PRACTICA PSICOMOTRIZ**, 2004,

Gil Madrona, P. (Coord), **Desarrollo Curricular de la Educación Física en la Educación Infantil**, 2013,

VVAA, **Desarrollo cognitivo y motor**, 2013,

Prieto Saborit, J.A., **Estimulación temprana y psicomotricidad.**, 2012,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Psicoloxía: Psicoloxía do desenvolvemento de 0-6 anos/P02G110V01104

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Psicoloxía: Psicoloxía da educación: Procesos de aprendizaxe infantil/P02G110V01205

Psicoloxía: Psicoloxía do desenvolvemento de 0-6 anos/P02G110V01104

Psicoloxía: Fundamentos psicolóxicos da intervención temperá/P02G110V01304